

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 25. november 2019

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestillings besvarelse af spørgsmål nr. 62 (MOF alm. del) stillet 28. oktober 2019 efter ønske fra Erling Bonnesen (V).

Spørgsmål nr. 62

”Vil ministeren oversende en udtømmende liste over, hvilke mekanismer, der er i landbrugsstøtten, der kan bruges som incitamentsskabende redskaber til at omstille til mere bæredygtig produktion?”

Svar

Spørgsmålet har været forelagt Landbrugsstyrelsen, der har oplyst følgende:

"Mulighederne for at fremme omstilling til bæredygtigt landbrug med incitamentsskabende tiltag reguleres overordnet i EU-reglerne om landbrugsstøtte og landdistriktsstøtte og i statsstøttere reglerne på landbrugsområdet.

EU landbrugsstøtten opdeles i søjle I for direkte støtte og søjle II for støtte til strukturudvikling i landbruget og udvikling af landdistrikterne. De mulige tiltag finansieres af den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL), den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og nationale offentlige midler i overensstemmelse med statsstøttere reglerne.

Følgende tiltag i den fælles landbrugspolitik kan medvirke til omstilling til mere bæredygtig landbrugsproduktion jf. Europa-Parlamentet og Rådets forordning 1306/2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik:

Art 12. Bedriftsrådgivningsordningen (ordning til rådgivning af støttemodtagere om arealforvaltning og bedriftsforvaltning, dækker bl.a. praksis, som er velgørende for klima og miljø, oplysninger om miljøvenlig jordbrugsforanstaltninger under søjle II m.v.).

Art 93. Regler om krydsoverensstemmelse (Landbrugere skal, for at modtage direkte støtte og arealstøtte under søjle I og II, overholde reglerne om krydsoverensstemmelse, herunder de lovgivningsbestemte forvaltningskrav i henhold til EU-retten og standarderne for god landbrugs- og miljømæssig stand af jord, der fastsættes på nationalt plan som anført i bilag II til forordningen).

Følgende tiltag under de direkte betalinger kan medvirke til omstilling til mere bæredygtig landbrugsproduktion jf. Europa-Parlamentet og Rådets forordning 1307/2013 om fastsættelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordninger inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik:

Art. 14. Flexibilitet mellem søjlerne (Mulighed for at overføre midler fra søjle I til søjle II og anvende disse til bl.a. miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger under søjle II)

Art 32: Landmænd kan opretholde grundbetalingen, hvis det støtteberettigede areal pga. forpligtelser som følge af indgåelse af vand- og naturprojekter eller et miljø-/skovrejsningstilsagn ikke længere kan overholde støttebetingelserne til grundbetaling.

Art 43. Betaling for landbrugsmetoder, der er til gavn for klimaet og miljøet (De såkaldte grønne krav som omfatter afgrødediversificering, bevarelse af permanente græsarealer og miljømæssige fokusområder på landbrugsarealet. Kravene skal opfyldes, for at landmanden kan modtage den grønne støtte).

Følgende tiltag under den Fælles Markedsordning under søjle I kan medvirke til omstilling til mere bæredygtig produktion jf. Parlamentets og Rådets forordning (EU) 1308/2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter:

Artikel 33: Støtten til driftsprogrammer for producentorganisationer for frugt og grønt skal omfatte to eller flere miljøforanstaltninger, eller mindst 10 % af driftsprogrammet skal omfatte miljøforanstaltninger. Der kan kun støttes foranstaltninger, der øger miljøbelastningen, hvis der træffes foranstaltninger til at beskytte miljøet mod belastningen.

Artikel 36: Medlemsstaten skal udarbejde en miljøramme for støtten til driftsprogrammer for producentorganisationer for frugt og grønt

Følgende tiltag under ELFUL landdistriktsstøtten under søjle II er særlig relevante som incitament til landmanden for omstilling til mere bæredygtig landbrugsproduktion jf. Parlamentets og Rådets forordning (EU) 1305/2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:

Artikel 14 Vidensoverførsel og informationsaktioner inden for landbrug

Artikel 15 Rådgivningstjenester, bedriftsforvaltnings- og vikarordninger

Artikel 16 Kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer

Artikel 17 Investeringer i fysiske aktiver

Artikel 19 Bedrifts- og erhvervsudvikling (støtte til virksomhedsetablering)

Artikel 21, stk. 1, a) Skovrejsning, b) Etablering af skovlandbrugssystemer, d) Investeringer i skovøkosystemernes tilpasningsevne og miljømæssige værdi

Artikel 27 Oprettelse af producentsammenslutninger

Artikel 28 Miljø- og klimavenligt landbrug

Artikel 29 Økologisk landbrug

Artikel 30 Natura 2000 og betalinger i henhold til vandrammedirektivet

Artikel 33 Dyrevelfærd

Artikel 35 Samarbejdsprojekter

Statsstøtteregler

EU statsstøttereglerne omfatter en liste over tiltag, som kan finansieres med statsstøtte. Listen svarer generelt til listen under ELFUL landdistriktsstøtte-reglerne plus visse yderligere muligheder, herunder for forskning og udvikling.

CAP 2020

Der pågår i øjeblikket forhandlinger om EU's kommende landbrugsreform, CAP 2020, som forventes at træde i kraft i 2022. Kommissionens forslag til reformen viderefører i vidt omfang mange af de førnævnte støttemuligheder under EGFL- og ELFUL-fondene, samt nye muligheder for at skabe incitament til landmanden til at omstille til mere bæredygtig produktion. Det gælder fx muligheden for fremover at etablere etårige støtteordninger med miljø- og klimamæssige formål i søjle I – de såkaldte eco-schemes.

Mogens Jensen

/

Louise Piester